

cordar que ve de VILLA EURICI, genitiu del NP gòtic, ben conegut EURIC i afegir-hi alguns detalls negligits llavors (amb el complement de noms afins). La primera menció diu «in valle Ficulense, in loco ubi dicitur *Urix*» (MiretS., *BABL* VIII, 440); 1030: «villa vocitata 5 *Urix*» (MiretS., *BABL* VIII, 440); 1043: «in valle Ficulus in apend. Sti. Victoris, in lo. ubi dic. in Vila *Urix*». Les altres ja citades llavors eren prou explícites. De més a més, al *Spill* de Castellbò (a. 1518): *Valloriu* (p^o 445) i s'hi 10 dóna cita d'un NP que evid. rebia el nom d'aquest lloc «Guillem *Valoriu* alias Guitart, Cortal d'en *Valoriu* --- coma d'en *Valoriu* (p^o 29v^o, 30v^o). En fi: 1573: *Voloriu* en un doc. d'Organyà (CCandi, *Mi.Hi.Ca.* II, 94).

PARÒNIMS: *El Bularik*, puig molt alt en el Vallespir 15 (1075 alt.) entre el te. de Ceret i el de Les Illes (XXIV, 161). Probt. ve també de VILLA + EURIC, juxtaposats i no en genitiu. Un altre és *La Bolerica*, petita pda. de camps a l'alt Gironès (XLV, 119), en el qual es girà EURIC en femení per fer-lo concordar amb *vila*. En 20 tots ells hi hagué, però, els canvis vocàlics, que ja vaig explicar llavors però en aquests dos ha predominat el timbre E del diftong de EURIC.

En canvi, si bé també prové d'un NP germànic però diferent, el de la freguesia portuguesa *Oriz*, 25 perquè aquest deu provenir de ODORIK (format amb l'arrel OD-, 30 noms en Först), com ho proven les formes ant. *Odorici* a. 1059; *Ooriz*, 1220 (citades per J. J. Nunes, *Homen. a Mz.Pi.*, 1925, II, 587), que cita també un nom modern *Odorico* i un NP *Auderic* 30 a l'a. 1038.

VOLPELLERA

(‘Cau de la guineu’; derivat del cat. ant. *volpell(a)* ‘guineu’, ll. VULPECŪLA, dimin. de VULPES: *DECat.* IX, 383b20-384a37).

Volpeller, NL antic rossellonès del terme de Sant 40 Feliu d'Avall documentat l'any 991: *Vulpilieira* (col·l. Moreau XIV, 162); i a. 1106: *mansum de Vulpillera* (col·l. Moreau).

Volpeller, NL antic ribagorçà del terme de Güel documentat l'any 996: *ad illa Wolpiger* (Abadal, 45 *Pall. i Rib.* núm. 316).

El *Cart. de Tavèrnoles* documenta un NL *Volpigleres* (a. 1040; fol. 70.7). Hi ha un homònim en el *Cart. de St. Cugat: serra de Franchea, que antique vocabatur serra Volpeiera* (a. 1205; p. 373). Coromines recollí 50 el NL: *Les Orpelleres* (dissim. de *Les (V)olpelleres*) en el terme d'Aneto (XIX, 151). El *Cart. de Roca-rossa* documenta una vinya amb el nom de *Vulpedella* (§ 81) d'una nova disminució *Vulpellerella* > amb dissim. i haplogogia. J.F.C.

VOLTOR

Amb les seves variants i els noms de lloc que se'n deriven. Ja se'n va tractar en l'article del *DECat.* vol. IX, particularment p. 385a42-56. Ací hi apporto alguns complements i millores. Des del Berguedà al Vallespir el nom d'aquest gran ocell de presa apareix en la variant *bulto* (pron. *bùltu*), que sembla haver-se d'explicar per un tractament mig-savi del ll. VŪLTŪREM, amb la ū 10 postònica i la forma de la vocal tònica conservades, o bé com un pseudo-primitiu extret de *voltor*, que pron. *bultō* s'hauria sentit com un diminutiu en -ōi per tant 15 impropri per a un ocell enorme com el voltor.

En tot cas *Serrat Vulto* és el cim més alt de la Serra 15 d'Ensija, entre Saldes i Pequera, oït així a Vallcebre, 1930 (exc. 187), i en la guia *Pir. Cat.* de C.A.Torras. També *Pla del Bùltu* a la r. entre Prats de Molló i Rocabrúna, 1420 alt. (XXIV, 62, oït a *La Menera*). D'aquí, amb repercussió de la líquida: Roc de *bùltro* al Segre Mitjà, serrat que baixa del poblet de Mirambell (prop de Bassella), cap al Nord, des de 600 a 500 alt., un centenar de me. més alt que el Segre (XVIII, 38.20). *Pena de Bultro*, un poc alterat en *Panibustro*, en el te. d'Enviny, aigües amunt de Sort; 25 i *bùltre* recollit viu a *Viacamp*.

Aquesta forma, encreuada amb la del *voltó(r)* del català central és el que deu haver donat *Vulturó* o *Burtuló* nom de diversos cims i llocs pirinencs: forma a la qual arribaria des de **bultō* amb anaptixi -tr 30 < > *tur*, ajudada per la influència de *turó*. C.A.Torras diu que el Puig de la Canal Baridana, culminant a la Serra del Cadí s'anomena també *Vulturó*. El que jo he oït designar amb tal nom és un poc més a l'Est: 35 damunt mateix i a l'O. del Coll de Prat d'Aguiló: *bulturó* pronuncià l'inf. de La Vansa, i *burtuló* el de Bastanist (exc. 186, a.1933); i oït també a Odèn-Cambrials i a Cornellana, mentre que l'inf. de Navès-Busa (1964) usà una forma *Golterons*; és clar, però, que aquesta resulta també de *bu-* amb el canvi trivial *bu-* 40 > *gu-*. En fi, en un altre lloc, a Andorra, vaig recollir el nom de la Borda de *bulturó*, a considerable altura en la vall d'Incles al Nord de Soldeu (1952).

Explicació convincent que ens estalvia suposar que vingui d'un genitiu plural VULTURIORUM, car els genitius en -ORUM són una entitat morfològica de la qual no s'han trobat gaire testimonis certs en la nostra toponímia.

Fora d'aqueixes formes anòmales, és clar que hi ha molts NLL formats amb el cat. normal *voltor*, en particular Mallorca, on, p. ex. tinc nota d'un Puig des *Voltor* en el te. d'Esporles.

VOLTREGÀ

Era el nom d'un castell, i una «quadra» o terme a